

Pracovní list k MZ - Instrumentální kontrapunkt

Sinfonia No. 3

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

The image displays a musical score for the Sinfonia No. 3 by Johann Sebastian Bach, presented in a two-staff format (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. The score is divided into 12 numbered measures, with each measure pair consisting of a treble and a bass staff. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings like accents and hairpins. The piece exhibits complex counterpoint, with intricate melodic lines and harmonic textures. The first measure (1) begins with a treble staff starting on a quarter rest followed by a sixteenth note, and a bass staff starting on a quarter note. The second measure (2) continues the melodic development in both staves. The third measure (3) features a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The fourth measure (4) shows a treble staff with a half-note melody and a bass staff with a quarter-note accompaniment. The fifth measure (5) has a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The sixth measure (6) features a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The seventh measure (7) has a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The eighth measure (8) shows a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The ninth measure (9) has a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The tenth measure (10) features a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The eleventh measure (11) has a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern. The twelfth measure (12) shows a treble staff with a sixteenth-note pattern and a bass staff with a quarter-note pattern.

Sinfonia No. 3, p. 2

This musical score page contains measures 13 through 25 of a piece. It is written for piano in a key with two sharps (D major or F# minor) and a 3/4 time signature. The score is presented in a grand staff format, with a treble clef on the upper staff and a bass clef on the lower staff. The music is characterized by a steady eighth-note accompaniment in the bass and a more melodic, often eighth-note or sixteenth-note line in the treble. Measures 13-14 show a melodic phrase in the treble with a slur. Measures 15-16 continue this pattern, with a fermata over the final note of measure 16. Measures 17-18 feature a more active treble line with slurs. Measures 19-20 show a similar texture, with a fermata over the final note of measure 20. Measures 21-22 have a more rhythmic treble line. Measures 23-24 continue with a similar texture, and measure 25 concludes with a fermata over the final note. The page ends with a double bar line.

Otázky k notové ukázce:

1. Uveďte 3 detaily v 1. taktu skladby, které jsou znakem instrumentálního KTP (oproti vokálnímu)
2. Z kolika hlasů je tvořena skladba? Jak byste je pojmenovali s ohledem na jejich rozsah? (S,A,T,B apod.)
3. Ve kterých taktech poprvé nastupují jednotlivé hlasy? V jakých tóninách či na jakých stupních?
4. Jakou roli hraje harmonie v prostředí instrumentálního KTP (oproti vokálnímu)? Co je to generálbas, basso continuo, číslovaný bas?
5. Jak se proměnilo chápání konsonance a disonance v průběhu baroka?
6. Určete souzvučnou na 4. osminu v 1. taktu a vysvětlete harmonický podklad na prvních 3 čtvrtinách taktu.
7. Určete hlavní téma skladby. Kdy a ve kterém hlase zazní poprvé? Jak je dlouhé?
8. Jedná se o imitační KTP? Najděte případně několik nástupů imitací a určete jejich tóninu.
9. Jak poznáme ve struktuře hlavní předěly? Jak je poznáme? Ukažte typické kadenční postupy v nejhlubším hlase. Do kterých tónin vedou?
10. Co je to "basová klauzule"? Znáte i jiné? Najdete je ve skladbě? Najdete "tenorovou klauzuli" v 5. systému v nejhlubším hlase?
11. První část tématu má charakteristickou stavbu. Jak se nazývá?
12. Jak se nazývá a jak vypadá první část fugy? Čím se shoduje a čím liší první část této sinfonie?
13. Jak vypadají další části fugy? Najdete podobné rysy v sinfonii?
14. Popište a pojmenujte 5 základních způsobů užití funkční disonance. Které jsou na těžké a které na lehké době?
15. Co je to "opora"? Jak se často značí v notách? S jakou jinou značkou je často zaměňována a následně špatně interpretována?
16. Která ozdoba využívá "spodní střídavý tón"? Ve kterém taktu najdete její typickou značku?
17. V posledních dvou taktech určete základní akordické značky (na každou čtvrtéovou dobu), určete modulační plán a harmonické funkce (T, S+7, D7) v jednotlivých tóninách:
18. V těchto dvou taktech ukažte příklady zmíněných použití disonancí.
19. Jedna z nich se ve vybraných taktech nenachází. Která? Jak by se dala použít v sopráně v posledním taktu?
20. Vysvětlete pojem "komplementární rytmus" a ukažte na nějakém místě ve skladbě.
21. Jak vysvětlíte part levé ruky v začátku skladby, který nese téma? Jaký typický rys typické barokní hudební struktury vyjadřuje?